

Priopćenje za medije Luxembourg, 5. rujna 2019.

Kako bi javna savjetovanja koje provodi Europska komisija bila djelotvornija, trebaju postati otvorenija prema građanima, poručuju revizori

Okvir koji Europska komisija primjenjuje za savjetovanja s javnošću tijekom izrade i evaluacije zakona i politika EU-a visokog je standarda, stoji u novom izvješću Europskog revizorskog suda. Uspješnost odabranih nedavnih javnih savjetovanja koje je provela Komisija bila je općenito na zadovoljavajućoj razini, tvrde revizori. Međutim, preporučuju Komisiji da se više otvori prema građanima kako bi ih potaknula na aktivnije sudjelovanje. Povrh toga, ističu da Komisija mora bolje pratiti i procjenjivati komentare i odgovore građana kako bi se zaštitila od manipulacije rezultatima.

Komisija se savjetuje s građanima i dionicima u svim područjima djelovanja EU-a i u svim fazama ciklusa politike. Oni mogu iznijeti svoja stajališta u svim fazama, od pokretanja do evaluacije politika EU-a, na internetskom portalu „Iznesite svoje mišljenje“. Komisija svake godine provede preko 100 javnih savjetovanja.

Revizori su procijenili jesu li javna savjetovanja koja je provela Komisija bila djelotvorna u pogledu otvaranja prema građanima i dionicima te iskorištavanja njihovih komentara i odgovora. Ispitali su odabrana nedavna savjetovanja na internetu, uključujući ona o sezonskom pomicanju sata, migracijskim mjerama i poljoprivrednoj politici. Proveli su i anketu o predodžbi kako bi utvrdili koliko su sudionici savjetovanja uistinu bili njima zadovoljni.

„Aktivno sudjelovanje građana u javnim savjetovanjima ključno je za održavanje demokratske legitimnosti EU-a i izradu kvalitetnih zakona i politika,“ **izjavila je Annemie Turtelboom, članica Europskog revizorskog suda zadužena za ovo izvješće.** „Komisija bi trebala uložiti više napora da postigne cilj sudjelovanja javnosti s najvećom mogućom razinom otvaranja prema građanima EU-a te bi trebala obavještavati sudionike o ishodu javnih savjetovanja.“

U ovom priopćenju za medije iznesene su glavne poruke tematskog izvješća Europskog revizorskog suda. Cjeloviti tekst izvješća dostupan je na eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Revizori su utvrdili da je okvir Komisije visokog standarda i da su sudionici općenito zadovoljni postupkom javnih savjetovanja, no pronašli su i određene nedostatke u aktivnostima Komisije u vezi s otvaranjem prema javnosti i slanjem povratnih informacija.

U svakom savjetovanju tijekom 2018. godine u prosjeku je sudjelovalo 2000 građana. U to nije uračunato savjetovanje o „pomicanju sata“, u okviru kojeg je zaprimljeno dotad nezabilježenih 4,6 milijuna odgovora – premda je velika većina njih bila iz iste države članice (Njemačke). Međutim, revizori su uzorkom obuhvatili i jedno javno savjetovanje u kojem su sudjelovale samo tri osobe. Revizori poručuju da je to pokazatelj da Komisija mora poboljšati svoje aktivnosti otvaranja prema javnosti. Preporučuju joj da bolje iskoristi svoje urede i pojača suradnju s tijelima u državama članicama u cilju boljeg informiranja o javnim savjetovanjima te da prilagodi komunikacijske kanale u svrhu povećanja raspona potencijalnih sudionika i otklanjanja nedostataka u informiranju. Revizori ističu da se u savjetovanjima s najmanjim brojem odgovora nisu upotrebljavali raznoliki komunikacijski kanali kako bi se došlo do ciljane publike, za razliku od savjetovanja s najvećim brojem odgovora.

Stopa sudjelovanja također je bila viša u slučajevima u kojima je anketa bila dostupna na svim službenim jezicima EU-a. Međutim, revizori nisu pronašli jasne kriterije na temelju kojih bi se odlučivalo jesu li savjetovanja „od šireg javnog interesa“ i je li stoga potreban prijevod. Pozivaju Komisiju da ključne dokumente za takve inicijative, kao i „prioritetne“ inicijative, objavi na sva 24 službena jezika EU-a kako bi se svim građanima omogućilo jednostavno i djelotvorno sudjelovanje. Povrh toga, ankete – koje su ponekad duge i složene – trebale bi biti jednostavnije za čitanje.

Pripreme informacije o svrsi određenoga savjetovanja i predviđenoj uporabi rezultata do kojih se dođe vrlo će vjerojatno povoljno utjecati na stopu sudjelovanja i kvalitetu odgovora. Revizori su uočili da Komisija nije sustavno izrađivala i objavljivala strategije savjetovanja ili druge prethodne informacije te su zatražili da to u budućnosti radi.

Također su joj preporučili da sudionicima pruža pravodobne povratne informacije o ishodu savjetovanja. Utvrdili su da sudionici nisu dobivali dovoljno povratnih informacija: u određenim slučajevima nisu sastavljena izvješća o rezultatima savjetovanja ili su dostavljena dugo vremena nakon završetka savjetovanja, i to često samo na engleskom jeziku.

Iako je Komisija analizirala podatke na općenito zadovoljavajući način, revizori upozoravaju da su provjere valjanosti odgovora ograničene. Pozivaju na primjenu visokih standarda obrade i sigurnosti podataka kako bi se postupak javnih savjetovanja zaštitio od manipulacije rezultatima. Također preporučuju Komisiji da sustavno procjenjuje ostvaruju li se njezinim javnim savjetovanjima svi njihovi ciljevi.

Napomene za urednike

Komisija je, prema ocjeni OECD-a, na prvom mjestu među zemljama članicama te organizacije prema aktivnom uključivanju građana u izradu zakona. Europski parlament zatražio je 2018. godine od Suda da provede evaluaciju kako bi utvrdio kako građani mogu izravno sudjelovati u cijelom procesu izrade zakona EU-a.

Sud predstavlja svoja tematska izvješća Europskom parlamentu i Vijeću EU-a, kao i drugim zainteresiranim stranama, kao što su nacionalni parlamenti, dionici u predmetnom sektoru i predstavnici civilnog društva.

Tematsko izvješće br. 14/2019 „„Iznesite svoje mišljenje!‘: javna savjetovanja Komisije potiču građane na aktivnije sudjelovanje, ali ne ispunjavaju puni potencijal kao aktivnosti otvaranja prema javnosti” dostupno je na internetskim stranicama Suda (eca.europa.eu) na 23 jezika EU-a. Revizori su prethodno objavili povezana izvješća o boljoj regulativi i primjeni zakonodavstva EU-a u praksi.

Kontakt za medije za ovo izvješće

Damijan Fišer – E: damijan.fiser@eca.europa.eu

T: (+352) 4398 45410 M: (+352) 621 55 22 24